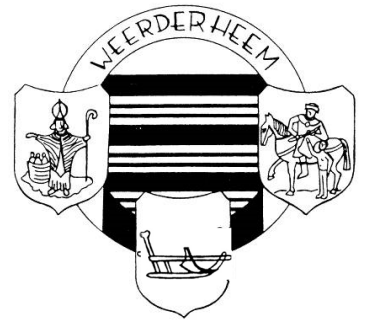

Heem-info

contact: 040 2016669 of 06 12776707
e-mail: secretaris@weerderheemvalkenswaard.nl
website: www.weerderheemvalkenswaard.nl
Rekeningnummer: NL82RABO0108210324 t.n.v. penm HKK
Weerderheem is ANBI-vereniging Contributie: € 32.50
Heemkamer: Oranje Nassaustraat 8f, 5554 AG Valkenswaard, 040-2015055.
Open op dinsdag vanaf 20.00 uur en eventueel op afspraak.

augustus
2021

U wilt het bestuur bereiken?

Mart Wijnen	voorzitter	Vd Venstraat 42	5555 KK	Valkenswaard	06-12776707
Sjef Tooten	secretaris	Franciscusdal 48	5551 CS	Valkenswaard	040-2016669
Wil Mesman	penningmeester	Schafterdijk 9	5556 VK	Valkenswaard	06-51956895
Loet Visschers	vice-voorzitter	De Lathyrus 22	5552 PJ	Valkenswaard	040-2017453
Jeanne van Bree-Meurkens	bestuurslid	Valkenierstr. 122	5555 JE	Valkenswaard	040-2019018
Erwin van Oorschot	Bestuurslid	Hulstbeemd 29	5551 HP	Valkenswaard	040-8452950
Els Verbeek-Dielis	bestuurslid	Markt 56	5554 CD	Valkenswaard	040-2016313
Wil Peels	toegevoegd lid	Dommelseweg 155	5554 NP	Valkenswaard	06-46811981

Corona

We hadden de hoop dat de versoepelingen m.b.t. de coronamaatregelen doorgezet zouden worden. Helaas is dat niet het geval. De beperkingen blijven in ieder geval nog ruim een maand van kracht. Gezien de zomerperiode zijn er geen lokale heemkundige activiteiten maar we hopen wel dat er in september mogelijkheden komen. Je weet dat de heemkamer op dinsdagavonden vanaf 7 september toegankelijk is met in acht-neming van de coronamaatregelen. Hoe het verder gaat lopen vermeldt het bestuur in de Heeminfo van september. Wat staat vast? 7 september, maandelijkse vergadering bestuur 20 september, vergadering werkgroep Tongval Ook vinden er in september verschillende andere externe bijeenkomsten plaats waarbij heemleden betrokken zijn.

Logo

Weerderheem gebruikt al sinds jaar en dag het gekende logo. Zo nu en dan komt daar een opmerking over binnen. Regelmatig wordt gesteld om het logo te restylen en er een eigentijdse uitstraling aan te geven. Daar moet het bestuur eens over nadenken. Een andere opmerking gaat over de afbeelding van 'de ploeg' van Borkel en Schaft in het logo. Die staat verkeerd-om. Een van de leden meldde dit al enige malen en laatst nog met serieuze onderbouwing. Vooruitlopend op een mogelijke restyling van het logo is de Borkel-en-Schaftse ploeg in deze Heeminfo alvast omgekeerd en op expres-primitieve wijze op het logo geplakt.

NCB

Het begin van de georganiseerde agrarische sector gaat 125 jaar terug. Op 17 augustus 1896 werd de Noordbrabantsche Christelijke Boerenbond opgericht.

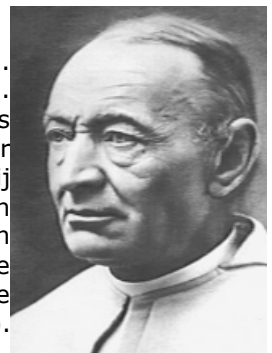
De pauselijke rondzendbrief Rerum Novarum (1891, 'Over de nieuwe dingen') riep gelovigen op zich te organiseren.

Paus Leo XIII schreef deze brief. De encycliek houdt zich bezig met de situatie van de arbeidersklasse en omschrijft in de vorm van een aantal uitgangspunten de sociale leer van de Katholieke Kerk.

Wat waren die uitgangspunten?

Een rechtvaardig loon, het recht op eigendom en solidariteit met de zwakkeren. Hoe te bereiken? Door invloed uit te oefenen op de overheidsbemoeyenis en door de vorming van vakbonden. Je kunt zeggen: met dit schrijven leidt de paus de mensen het industrieel tijdperk binnen. Zijn voorgestelde samenwerking tussen arbeid en kapitaal inspireerde tot de vorming van vakbonden en onder meer verschillende vormen van corporatisme.

In Nederland werd dit ook gelezen. Door, met name, de geestelijkheid. Eén persoon uit die geledingen was Godefridus van den Elsen, Pater Gerlachus, Norbertijn van de Abdij van Berne in Heeswijk. Van den Elsen (1853-1925) voelde zich verbonden met de boeren en de plattelands-bevolking (hij was twee jaar kapelaan in Berlicum).

Gerlachus van den Elsen was een voortreffelijk spreker én schrijver. Zijn preken verschenen uit gewerkt in het 'Zondagsblad der Heilige Familie'. Na het verschijnen van de pauselijke encycliek, verscheen van Van den Elsen op 24 januari 1892 een artikel in het Noordbrabants Dagblad. De titel luidde 'de geduldige landman' en het was een pleidooi om uit te voeren wat in Rerum Novarum vermeld stond.

Daar bleef het niet bij.

Elke gelegenheid greep Pater Gerlachus aan om te spreken over 'organiseer je'.

Dat leidde ertoe dat op 17 augustus 1896 de Noordbrabantsche Christelijke Boerenbond NCB werd opgericht, waarin Pater Gerlachus van den Elsen een groot aandeel had. Tot 1921 bekleedde hij het geestelijk adviseurschap van de NCB.

Tegenwoordig heet de organisatie ZLTO.

Jarenlang doorkruiste Gerlachus de bisdommen 's-Hertogenbosch en Breda voor het oprichten van plaatselijke boerenbonden en boerenleenbanken, en in 1902 werd hij ook secretaris van de Nederlandsche Boerenbond.

Hij vocht onverzettelijk, stug en demagogisch, wanneer boerenbelangen op het spel stonden, zoals tijdens de 'Boteroorlog' in 1904 - een strijd tussen de zuivel-organisaties van de Noordbrabantse boeren en boterhandelaren met als inzet het rijksbotermerk.

Hij streed voor beter pacht-, hypotheek- en erfrecht van de boeren, en verzette zich tegen het jachtrecht en de crisismaatregelen van de regering tijdens Wereldoorlog I.

Tegenover het liberalisme en het socialisme ijverde hij voor de godsdienstige en sociale vorming der boeren. Hij bestreed woeker en uitbuiting van buitenaf, maar waarschuwde zijn boeren ook tegen de geest van materialisme.

Ook wilde hij de oude levensstijl der boeren in ere houden en zei daarom 'Een boer met een snor is een lor', en hij verdacht het boerenmeisje dat niet meer voor de kapmantel voelde, meteen van stadse manieren.

Pater Gerlachus was ook mede-oprichter van de Coöperatieve Centrale Boerenleenbank (CCB) in Eindhoven. In 1898. Tegenwoordig 'Rabobank'. Als voorbeeld gold het Duitse Raiffeisensysteem. (De rijkere inwoners deponeren hun overschot bij de bank. De kassier leent dit vervolgens uit aan de minder gefortuneerden. Zo kunnen zij voor zichzelf en hun gezinnen een beter bestaan opbouwen en deelnemen aan het economisch proces in de regio. Later moet het geleende geld wel terugbetaald worden.)

Gasthuisarchief Grave toegankelijk

**Stichting Erfgoed
MAASZICHT GRAVE**

Hoewel niet in onze regio, toch even aandacht voor Grave van wege de bijzondere status van een archivering. Het archief van het Gasthuis dateert namelijk vanaf 730 jaar geleden.

En dat oude archief van het Sint-Catharinagasthuis (1291-1965) is vrijwel volledig bewaard gebleven en uniek in zijn soort. Het grote belang hiervan was voor de beheerder, Stichting Erfgoed Maaszicht Grave, en het Brabants Historisch Informatie Centrum (BHIC) in Den Bosch reden om de handen ineen te slaan en het

volledige archief materieel te laten verzorgen en te laten digitaliseren.

Daardoor komt het archief met ruim 200.000 pagina's en zo'n 2000 perkamenten charter nu via internet online.

Een rijke bron voor alle geïnteresseerden ten behoeve van studie, wetenschap en persoonlijke belangstelling.

Het Sint-Catharinagasthuis in Grave zorgde sinds zijn stichting rond 1291 tot ver in de twintigste eeuw voor de zieke en behoeftige personen in Grave en omstreken. Deze verzorgende taak wordt tot op de dag van vandaag voortgezet door zijn opvolger: Catharinahof. Zorgden de regenten vroeger voor hun minder bedeelde medemens, nu waren het de eeuwenoude documenten van het gasthuis die verzorging nodig hadden. Die hebben ze gekregen via het Nationaal Programma Metamorfoze.

Het archief bevat rijke gegevens over sociale en medische zorg in Grave en het Land van Cuijk. Soldaten van elders, ook buitenlandse, waren met hun gezinnen langdurig ingekwartierd in de garnizoensplaats Grave. De vrouwen en kinderen werden er regelmatig achtergelaten en waren dan aangewezen op de bedeling. Het gasthuis was een gemeenschap op zich met inkomsten uit beleggingen en uit landbouw en veeteelt.

Het BHIC heeft dit archief in samenwerking met Stichting Erfgoed Maaszicht Grave met succes aangemeld bij het nationale conserveringsprogramma 'Metamorfoze'. Dankzij de financiële bijdrage kon het archief materieel verzorgd en gedigitaliseerd worden.

Hiervóór al waren het 'Zeeuws Archief in Middelburg' en 'Art in Print' geselecteerd. Op 12 augustus is de digitale inventaris met de scans van alle documenten officieel geopend. Je vindt het via de website van het BHIC: www.bhic.nl/catharinagasthuis

Brieven met handtekening van Willem van Oranje

NGV

De Nederlandse Genealogische Vereniging onderzoekt en publiceert onderwerpen die met genealogie te maken hebben.

In het huidige zomerreces kun je bij deze organisatie echter niet terecht. Er zijn wat perikelen binnen hun bestuur die om een oplossing vragen. Naast bestuurlijke stilte is ook de website tijdelijk niet bereikbaar.

Meer zon gewenst voor augustus!